

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanulóknak egész évre 6 korona

Felolvasó szerkesztő: **Becsek Atadár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítatnak. Nyilttér sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Beláthatatlan utakon.

Székelyudvarhely, jan. 7.

Justh Gyula audenciája nagy és felemelő hatással volt a nemzetre; még e vármegyére is, hol tudvalevőleg az emberek általában nem szeretnek politizálni, s a felülről jövő szelíd óhajtatást kész parancsnak veszik, s így az önálló gondolkozású férfiakat gyanus szemmel kísérik, — Justh nemes eljárása mély benyomást tett. Kétségtelen azonban az is, tartozunk ezzel az igazságnak, hogy ezzel egyidejűleg az a meggyőződés is életre kelt, hogy Kossuth a körülmények kényszere alatt cselekedett, amidőn az önállóbank iránt bevezetett küzdelmét feladta, noha programjának ezen sarkalatos pontja maga után vont a volna, hogy nyomban ellenzékbe menjen és ne szolgáltasson pártjának alkalmat meghasonlásra.

Justh Gyula audenciájának eredménye szülte meg aztán a Lukács László miniszterelnökségét.

Szó sincs róla, Lukács László fog találni minisztereket, s nem kell tulásnak venni a hozzá közelállónak erősködését, hogy a Lukács-kormány névsora már egybe is van állítva.

Ezzel a válságban beállott az a fordulat, a melyet hónapok óta várt maga a jelenlegi kormány, valamint az egész ország. De nincs köszönet a fordulatban. Mert nyilvánvaló, hogy az új kormány parlamenten kívüli lesz, vagyis olyan, melyre sem a betűszerinti törvény, sem az alkotmány, sem a magyar parlamentarizmus fennállása óta kifejldött joggyakorlat lehetőség-

get nem ad, sőt minden rendelkezés ilyennek létrejvetelét tiltja.

Hogy Lukács László, a régi parlamenti politikus, ilyenre mégis vállalkozik, az a gondolkodók számára régóta nem meglepetés. Hisz igaz, hogy parlamenten kívüli, hogy átmeneti, hogy ideiglenes ez a kormány — már a hogy az ilyen alkotmányon kívül álló alakulatot természetének leplezése okából nevezni szokás, — de megvan a formula, a melylyel legalább pillanatnyi jogosultságot vélnek adni az új kabinetnek. A formula pedig ez: „A miniszter-kinevezés joga felségjog, melyhez a miniszterium kormányképessége szempontjából a parlamenti feltételek megszerzése szükséges. E feltételek között legfontosabb, hogy a miniszteriumnak a parlamentben ne csak pártja, hanem többsége is legyen. A mely kormány ilyen többsége nincsen, az a királyi kinevezés után programja alapján kér a parlamenttől támogatást. A mennyiben a parlament az ily kormánytól támogatását megtagadja, ez, vagy elhagyja helyét, vagy ha sikerre reménye van, a nemzethez felebbez, vagyis felosztatja a Házat és kiírja az új választást”.

Ez az a gondolatmenet, melynek jegyében az új kormány megalakulni készül s a melylyel az inparlamentáris kísérlet parlamentárisá várársolni óhajtja.

Vajmi kevés kilátás van rá, hogy ez az óhajtatás teljesedésbe menjen. Eleve kizártnak tekinthető, hogy Lukács kormánya a jelenlegi parlamentben többséget, sőt pártot is találjon. A pártok eddigi hangulatából ítélve, a Justh-

párton nem fog akadni képviselő, a ki az üres tarisznyával jövő Lukács-hoz csatlakozzék. A másik három párt: a Kossuth-párt, az alkotmánypárt és a néppárt részéről is mindennemű csatlakozás kizártnak tekinthető.

Hogy Lukács kizárólag a nemzetiségekkel és horvátokkal és egyéb részről néhány szórványos csatlakozással kormányozhasson, ezt mindenki, ő maga is képtelenségnek tartja. Nem marad hátra más, mint a felosztatás és az új választás kiírása. Ehhez azonban szükséges, hogy az új kormány indemnitást kapjon, noha kétségtelen, hogy indemnitás nélkül sem fog visszariadni a Ház felosztatásától.

A mostani gazdasági rend, mely az Ausztriával való függésre van alapítva, egész gazdasági életünket kétségbeesítő egyoldalúságba terelte, melytől az egyoldalúságot tovább fejleszteni, még merevebbé és kizárólagosabbá tenni nem áll érdekünkben, hacsak nem az a célunk, hogy az öncélú gazdasági életet örökre eljávasszuk és hazánkat örök időkre az osztrák gazdasági szervezet függelékévé alacsonyítsuk. Természetesnek kell találnunk azt, hogy a nemzetnek a gazdasági önállóságért folytatott küzdelme bizonyos zavarokat idéz elő abban a gazdasági rendben, mely az Ausztriától való függésre van alapítva, de e zavarokat sem tekinthetjük másnak, mint átmenetnek, mint fejlődési stádiumnak egy magasabb gazdasági rend felé, amelyben a nemzetben rejlő erő szabadon fejlődhetvén, a virágzásnak most még nem is sejtett fokát éri el.

Nem sivár és szomorú látvány tehát az,

Esti dal.

— Hoffman von Fallersleben. —

*Este van megint. Im,
Hegyre, völgyre le
Lopva leng az alkony
Enyhe szendere.*

*Csak az ér tör ott a
Szírtfalon elő!
Halk futással egyre
Zengve lejt el ő.*

*Fátyolat le rá csönd,
Béke nem veti.
Egy harang se kondít
Esti dalt neki.*

*Igy: örökre harcban,
Vagy te is szívem!
El csak Istened hív,
Hogy te is pihenj...*

Tompa László.

Dal.

— H. C. Andersen —

*Szép volt, megejtő székeség...
Nincs más ily csoda-szöke még!
Hü szívem érte hével ég:
Hivebb nem is lehetne még.*

De már kihunytt hő szemé rég.

S csak szebb a székesége még.

Már nyugszik — oh, kegyetlen ég! —

S szívem csak egyre hőbben ég...

Tompa László.

Székely nyelvészet.

— Irta Fülöp Sz. Lajos. —

5. Az óczfalvi hóhér.

Udvarhelymegyében nagyon ismert elnevezés az óczfalvi hóhér és a vele való kedveskedés: Kőssön fel az óczfalvi hóhér! Eredete, szerintem, még abból az időből való, mikor a régi Udvarhelyszéknek pallosjoga volt s hogy a gyakran szereplő hóhér kéznél lehessen, a szék középpontjához — Udvarhely anyavárosához — közlekedő Óczfalvát rendelték tartózkodási helyéül. Itt aztán kéz alatt is volt és némileg el is volt rejtve a világ előtt. A régi időkben sem volt a hóhér népszerű alak...

Gyermekkoromban hallottam, hogy a Kuvarnevű hegyen akasztottak leggyakrabban. A hullák néhány napig ott lógtak a bitófán. Egy alkalommal Sz... nevű városi polgár az egyik hullát, lábánál fogva, meglóditotta. Szörnyen megbotránkoztak a körülállók s bejelentették a czéhba, mely aztán kebeléből kizárta az illetőt. Csak nagy lótás-futás és appelláltak után tudott a czéhba visszakerülni. Ezt a szigorú eljárást könnyen megmagyarázhatjuk, ha meggondoljuk, hogy abban az időben mekkora ellen-szev mutatkozott a hóhér és vele kapcsolatos dol-

gok iránt; de másfelől bizonyítéka annak a szigorú erkölcsi alapnak, melyen a czéhok állottak. Nem is volt akkor piszkos konkurrenzia, káromkodás, tempomkerülés, korszomázás.

Az elmúlt nyáron otthou voltam. Véletlenül egy Péter Áron nevű boldogfalvi emberrel találkoztam. Többek közt szobakerült az óczfalvi hóhér is, kinek a „karájáról” (pallos) azt állítá vala Péter uram, hogy az megvan még most is a megyei levéltárban. Ezt az állítást B. D. főszolgabíró — egykori levéltáros — is megerősítette.

6. Szemibe mondja, mint Csákány Pál a macskának.

Eredetéről azt hallottam, hogy egyszer Csákány Pál székely atyánkfia házában a nagylábasban lévő tej nagyon lepadt. Pál bá'nak nem is kellett sokáig törni magát, hogy a fennforgó viszonyok között az imposztor csakis a macska lehetett. Előkerítette tehát a macskát s orrát megvervegetve, így szólt hozzá:

— Bezzeg, hunczut, megivád a tejet, hogy a suj egyen meg! Szemedbe mondom!

A székely ember — közbevetőleg legyen mondva — nagyon szereti az állatokat, különösen az ökreit. Munkatársainak tekinti. Beczéteti, dédelgeti, de ha rosszul húzzák az ekét, kijó a sodrából, elébük kerül és rájuk főrmed:

— Hogy a farkasok egyenek meg... Szemetekbe mondom!

De aztán megbánja és kalapemeléssel sompolyog vissza az ekeszarvához:

— Oh Uram, ne hallgasd meg, amit mondék, mert a marha nagyon drága!

amikor egy nemzet a szárnyait bontogatja, hanem éppen ellenkezőleg: ez a jobb jövő záloga. Jelenti azt, hogy a nemzet valahára megindult azon az uton, amelyen baladnia kell és hogy őt ezen az uton többé feltartóztatni nem lehet. És pedig nem lehet azért, mert ez a megindulás a nemzeti organizmus benső, ható erőinek az eredménye. Ezt csak úgy lehetne meggátolni, ha magát az organizmust tesszük tönkre, mint ahogy a fa növéseit is csak úgy lehet megakadályozni, ha kiirtják a fát. De hol van az az erő a világon, amely képes lenne Magyarország nemzeti életét gyökereiből kitépni, vagy derékon ketté törni? Nem példátlan kishitűség-e az, azt hinni és azt hirdetni, hogy hatalmi szóval egy nagy nemzeti organizmus működését beszüntetni vagy megfojtani lehet?

Nem a császárok és királyok szabják meg a nemzetek élettörvényeit és a bennük rejlő erő és energia mennyisége és működése független a világ hatalmasainak akaratától. Ez az erő és energia él és működik, annyira, hogy pusztító viharokat idéz elő a nemzeti élet megnyilvánulásának fórumán: a politikai életben. Vele szemben a kormányzati hatalom minden ereje tehetetlennek bizonyul. Kormányokat buktat, államférfiakat emészt, pártokat sülyeszt alá, megakasztja az állami (de nem a nemzeti) élet mechanizmusát.

Az új helyzetben az indemnitás kérdése lesz a döntő, ütköző pont. Egy kétségtelen: a pártoknak magatartását e kérdésben az új kormány programjának tartalma fogja irányítani. Ha ebben a programmba a Ház felosztása és új választás kiírása befoglalattatik, akkor nincs kizárva, hogy az új kormány megkapja az indemnitást. Irányadó politikuskaink többségénél ugyanis az a felfogás, hogy a nemzet ítéletének útjában állani nem szabad és lehetővé kell tenni, hogy a király élhessen házfelosztató jogával, valamint hogy minden kormány megkísérelhesse, elbirja-e fogadtatni magát és kormányzati tervét a nemzettel.

7. Zöldágra vergődött.

Ez egy régi, eredeti székely közmondás, melyet ma már mindenfelé használnak a hazában.

A zöldág tudniillik a régi székely főtisztek (most főispánok) jelvénye volt. A főtiszteket s általában a hivatalos személyeket, nagy ünnepélyességgel iktatták be hivatalaikba és zöld lombokat vittek a megválasztottak udvarára. Ez utóbbi szokásból származott a „zöldágra vergődés”.

8. Megszorult, mint a recsenyédi kutya.

Udvarhelymegyében Recsenyédén — mint általában tudva van — a kutya rá kölykezett egy szénaboglyára. Pár nap múlva ki öntött a Homoród és a vizáradás magával sodorta a boglyát, melynek tején, a kicsinyeit féltő kutya elkezdett keservesen vonítani. Így szorult meg a recsenyédi kutya!

9. Ebből se lesz predikációs halott.

Ez a közmondás önmagát magyarázza. Az elhunyt székely embernek — családjának is — nagy tisztességére válik a díszes temetés, melynél az elhunyt érdemeit ékes szavakban szokta méltatni a pap. Természetes, hogy a nem érdemes ember halálánál, illetőleg temetésénél el szokott maradni a magasztaló szónoklat s így nem lesz belőle predikációs halott.

Eszembe jut egy pompás anekdota.

Egyszer halálózást jelentettek be a papnak és megkérték, hogy a temetésnél beszédet is tartson. Mikor az áráról volt szó, akkor a pap így szólt:

— Nézze Andrásbá, a nagyobb szabású, bucsuztatóval összekötött predikáció tíz forint. Egy kisebb szerű beszéd — akár a háznál, akár a sírnál — öt forint. Aztán van egy harmadik is, a két forintos, de az olyan komisz, hogy magam sem ajánlom.

(Folytatása következik)

Ez a felfogás jogosultnak látszik. De van egy feltétele, a melyet eléggé hangsúlyozni nem lehet, a mely a nemzethez való minden felebbezésnek alapfeltétele: az, hogy a nemzet igazmondása, a nemzet ítélete döntőnek el is ismertessék és minden kibuvó nélkül jogerőre emelkedjék. Ez azt teszi, hogy azon elvek, azon jogok és kívánások, melyeknek megvalósítása mellett dönt a nemzet, a választás után meg is valósíttassanak. S ne ismétlődjék, mint már nem egyszer, az a játék, hogy a nemzet döntött s döntése nem respektáltatott, hogy a nemzet óriási többséggel kívánt valamit s e kívánság kijátszódott; ne ismétlődjék az a recept, melynek szövege ez: ha azt akarod, a mit én, bátran akarhatsz, de ha mered nem azt akarni, a mit én, hiába akarsz.

A magyar nemzetnek a legutóbbi évtizedből is szomorú tapasztalatai vannak e tekintetben. Ítélete, melyre többször appelláltak, semmissé lett szemben a hatalom akaratával. Játék volt az, melyet vele űztek, a mikor milliónyi választóit az urnához mozgósították. Minden alkotmányosságunk első feltétele, hogy a választás az legyen, a minek a parlamentárizmus rendelte: a népakarat mindenkit kötelező megnyilatkozása.

KRÓNIKAS JEGYZETEK.

Székelyudvarhely, jan. 8.

Bizonyosságok.

Bizonytalan helyzetekről panaszkodnak, pedig benne vagyunk egy sereg bizonyosságban. Ime megértük azt a bizonyosságot is, hogy a parlamentárizmus szellemének és követelményeinek guanyára csonkakabinetünk lesz. Csonka kabinet, de nem az egyes miniszteri tárczák gazdátlansága miatt, hanem azon belső hiányossága miatt, hogy ennek a kabinetnek nincs semmi szerves összefüggése a nemzet meggyőződéseivel. Jön, hogy külsőleg betöltse a kormánypolczokat, de nem hozhat békés fejlődést a közéletnek. Jön, hogy kérjen indemnitást, de ennek fejében nem is ígérhet semmit, csak új választásokkal fenyegetőzhetik. Jön azzal a jelszóval, hogy a király és nemzet között megegyezést létesítsen, de harcot és csetepatét fog ébreszteni minden vonalon, még magunk között is.

Ezek mind bizonyosságok. Álcázott darabontvilág következik, mely a nemzeti vágyak és követelések elkedvetlenítésére utazik. A nemzeti jogokért való küzdelem elposványosítását, lekicsinyítését akarja. Kap is hozzá idehaza fegyvertársakat; részint azok közül, akik öntudatos önzéssel tapadnak oda minden kormányhatalomhoz; részint azok közül, akik rendszeres sajtóhadjárattal, gyanúsítások és rágalmak megatalkodottságával akarják egyik nemzeti követelmény táborát a másik nemzeti követelmény végett letronfolni. Így leszünk idehaza a nemzeti követelmények eszméiben és küzdelmeiben is megosztva, s így kerülünk olyan helyzetbe, hogy egymást tépvénmarán, a bécsi harmadik kaczagva tör le bennünket.

Ez is mind bizonyos dolog. Régi bécsi recept a magyarral szemben, hogy: divide et impera. Bécsben hagyományos bizonyossággal megvan az a merevség, hogy a magyar szabad fejlődésének minden legkisebb dologban is ellenálljanak. Ez a hagyományoság nemcsak az egyes konkrét korszakban, hanem minden korszakon keresztül egyetlen, állandó bizonyosságként él, működik és gyurja, dagasztja a nemzeti szellem tisztaságába a bealkuvó elfáradást. Csak egy apró részlete ennek a következetességnek a múlt évi válság, melyben a bécsi konokság állott sziklaszilárdan, s körülötte a nemzeti vágyakból hol ezt, hol azt engedték el és áldozták föl, hogy a konok-ságot meghajlásra, birják.

Ennek a konokságunk a külső változata most a mi legújabb csonkakabinetünk. Kuriozum, ami egyidőre a szemeket kápráztatja. Lényege azonban az, hogy az általa jövő változatossággal, mint friss erővel folytassák a bealkuvásra való elfáradást. És ha a nemzet meg nem áll a gazdasági önállóság követelése

mellett, holott ennek parlamentáris kifejezést is adott már. — akkor csakugyan sikerül is a letérése. Az ellenünk törő bizonyosság ellen épolyan bizonyoságot kell állítanunk nekünk is a magunk akaratából. Nem pletykát és egymásra való nyelvelést kell harczba vinni, hanem a már kijegyezett és kialakult nemzeti követelmény meletti meggyőződést. Ha százszor újból is választatnak képviselőházat, százegyedíkszer is többségben kell beküldenünk az önálló gazdasági fejlődésért küzdőket. Így lesz ezek politikai iránya kormányképesség, s nem a bécsi alkuvással. Mert bár a 16-ik századból a 20-ik századig is el tart a bécsi merevség, de a 20 ik században már mégse teheti meg, hogy a folyton ugyanazon nemzeti eszmékben megújuló parlamenti többség ellen uralkodjék. Ha tehát a magunk nemzeti irányában bizonyosok vagyunk, akkor segít nekünk az idő is. Sok apró bizonytalanságunk közt és sok velünk szemben álló ellenséges bizonyosság mellett, a mi javunkra is megvan ez a nagy, felemelő és biztató bizonyosság.

Dekadencia.

A Petőfi-Társaság multkor tartott közgyűlésén szó esett a nemzetietlenségre törekvő irodalomról. És Herczeg Ferencz, a társaság elnöke megállapította, hogy mikor így az irodalom egy-egy alakja, vagy szárnybontogatója kívánni igyekszik a történelmi nemzet érzelmeiből és gondolatokéből; mikor a sejt kiszakadva, az organizmus rovására akar nőni és önállósulni: ez dekadencia. Az irodalom, vagy azon különöz szárnybontogató, avagy a nemzet dekadenciája-e? — ezzel adós maradt az érdemes elnök. Legfőlebb a beszéd további motiválásából lehet sejtteni, hogy a nemzet, a politikai közélet dekadenciáját értette.

Mert valami olyast mond tovább a beszéd, hogy a politika elkoptatta a nemzeti jelszavakat, csüggedtséget támasztott a nemzet szellemében, s e csüggedtség kihatása az irodalom nemzetietlensége. Hát ezt a szemrehányást a politika várhatta is ugyanattól a Herczeg Ferencztől, aki legközelebb éppen az antipolitika jelszavával tört a politika ellen, hirdetőn sok szellemes mondással a politika erkölcsétlenségeit és kulturátlanságait. Hanem éppen az ő antipolitikus volta miatt van valami elfogultság és egyoldalúság a politikára tett újabb szemrehányásában is.

Történelmi tény, hogy a politikai közélet és irodalom mindig szoros vonatkozásban voltak egymással. A nemzet életeinek fellángolásai, akaratúak erőfeszítései, küzdelmei, csalódásai visszhangot kaptak az irodalomban. Viszont az irodalom is termelt, átültetett, népszerűsített eszméket; új irányokat dobott a közéletbe, s lelkesített és közvéleményt teremtett azok mellett. Nemcsak maga a politikával foglalkozó szakirodalom, hanem az egyébként csak szó-rakoztatónak, művészi hatásokra törekvőnek tartott szépirodalom is. Rá lehet mondani tehát bátran, hogy a mai politikai közélet is gyakoról hatást az irodalomra; de viszont ki kell emelni, hogy az irodalom is ad hatásokat a közéletnek. És ha mégse mutatkoznak a politikában jó és felemelő eredmények, — ez is az irodalom hatása

A nemzeti élet egyéb fordulópontjainál az irodalom őrt állott, fölírta a csüggedőket, telezengte a lelkeket riadóval. Nem volt eset, hogy a politikai élet sekélyességeibe az irodalom is lehanyatlott volna, hanem mindig abból riadt föl a nemzeti lelkiismeret éles kiáltása, fájdalmas feljajdulása. Hát ha most a politikai élet sekélyességben van, ugyan mért nyukszik bele, mért nem sivat ki abból az irodalom? Azért, mert az irodalom hivatottjai nem tudják megmenteni, lélekből visszhangzani a nemzeti élet fellángolásait. Nem tudnak nemzeti eszményekért önzetlenül rajongani, s e rajongással az új, az eszményekért hevülő közéletnek apostolokat és táborát gyűteni. Ma az írók inkább kényelmes nyárspolgárok, kik az újságok üzleti felfogása szerint mérk magukból a gondolatokat. Az irodalom is inkább üzlet, mint a közélet nemesítésére törekvő idealizmus. Így növeli fel ez az üzleti világ az új írói hajtásokban a szertelenséget, a nemzetietlenkedő nyegleséget, mert ebben mind van valami újdonság, valami reklamszerű, ami közönséget gyűjthet. Ilyen ma jórészt az irodalom, s annak munkásai is többnyire a szerkesztőségek üzleti asztalai mellől kerülnek ki, hol pénzért jaj de sokszor irnak hazugságot.

Ebben van bizony a mi dekadenciánk mérges gyökere, s nem a politikában...

85/1910. szám.

Ajánlattételre való felhívás.

Székelyszentkirály, Oroszhegy, Atyha és Sükő udvarhelyvármegyei községek vízvezetési munkálatainak vállalati úton való biztosítása céljából, azokra fenti községek nevében zárt ajánlatversenyárgyalás hirdettetik.

Székelyszentkirály község 4232-28 koronát kitevő munkálatai a következőkből állanak:

1. Forrás foglalás . . . . . 455-14 Kor.
2. Csővezeték és felszerelése . . . . . 3137 00 "
3. Itató vályuk a közkutaknál . . . . . 640-14 "

Összesen . 4232-28 Kor.

Oroszhegy község 8078-10 koronát kitevő munkálatai a következőkből állanak:

1. Forrás foglalások . . . . . 1777-10 Kor.
2. Csővezeték és felszerelése . . . . . 6301 00 "

Összesen . 8078-10 Kor.

Atyha község 9292-73 koronát kitevő munkálatai a következőkből állanak:

1. Forrás foglalások . . . . . 2073 95 Kor.
2. Csővezeték és felszerelése . . . . . 5860 00 "
3. Itató vályuk a közkutaknál . . . . . 595-14 "
4. Kettős itató vályu . . . . . 763-64 "

Összesen . 9292-73 Kor.

Sükő község 8522-23 koronát kitevő munkálatai a következőkből állanak:

1. Forrás foglalások . . . . . 1571-23 Kor.
2. Csővezeték és felszerelése . . . . . 6951-00 "

Összesen . 8522-23 Kor.

Pályázók, kik csakis magyar honosok és honi bejegyzett cégek lehetnek, felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtására vonatkozó ajánlataikat a **1. hó 24-ik napjának** reggeli 9 órájáig annál is inkább eljegykezzenek beadni az erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltséghez (Marosvásárhely), mert az elkésve érkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy az építési feltételek A. IV. 26. §-a értelmében minden építési anyag és tárgy kizárólag hazai legyen, illetve azok hazai termelőktől vagy gyárosoktól szerzendők be, mit vállalkozó az eziránti felhívásra igazolni tartozik.

Oly vállalkozók, kik kiíró hivatal előtt eddig ismeretlenek, tartoznak megbízhatóságukat a reájuk nézve illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Ajánlatot csakis az erre a célra készült ajánlati űrlapon egységárak alapján és pedig vagy Székelyszentkirály és Oroszhegy községekre együttesen, vagy Atyha vagy pedig Sükő községre külön-külön lehet tenni és az ajánlathoz melléklendő az ajánlati összeg 5 (öt) százalékának készpénzben (mely után kamat nem követelhető) a kiíró hivatal pénztáránál való letételt igazoló nyugta vagy az összegnek a hivatal címére történt elküldését igazoló postai feladóvény, megjegyezvén, hogy elfogadott ajánlattevő tartozni fog a szerződés megkötésekor az ajánlati összeg 10 (tíz) százalékát 4 %-os magyar koronajáradékban nevezett községek pénztárába külön-külön letenni, melynek megtörténte után ajánlati biztosítéka ki fog adni.

Az ajánlat ajánlattevőre a benyújtástól számított 2 (kettő) hónapig kötelező és az elfogadott ajánlattevővel a szerződés az ajánlatok felbontásától számított 1 (egy) héten belül meg fog köttetni mindenik községgel külön-külön.

Az ajánlatok felett az erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltség fog dönteni, ki is fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabadon választhat.

Az ajánlati űrlap és boríték díjtalanul, az ajánlati költségvetések Székelyszentkirály és Oroszhegy község részére 8 koronáért, Atyha község részére 8 kor. ért és Sükő község részére 6 kor. ért megszerezhetők kiíró hivatalnál (Sárkány Miklós kir. s. mérnökél) hol azonfelül a tervek betekinthetők

Marosvásárhely, 1910. évi január hó 8-ikán.

(Után nyomás nem díjazatik)

Erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltség.

CZELL FRIGYES és FIAI

bortermelők és bornagykereskedők

Medgyes.

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban.

— Hordókban és palackokban. —

Kitünő saját termésű vörös borok.

NOXIN

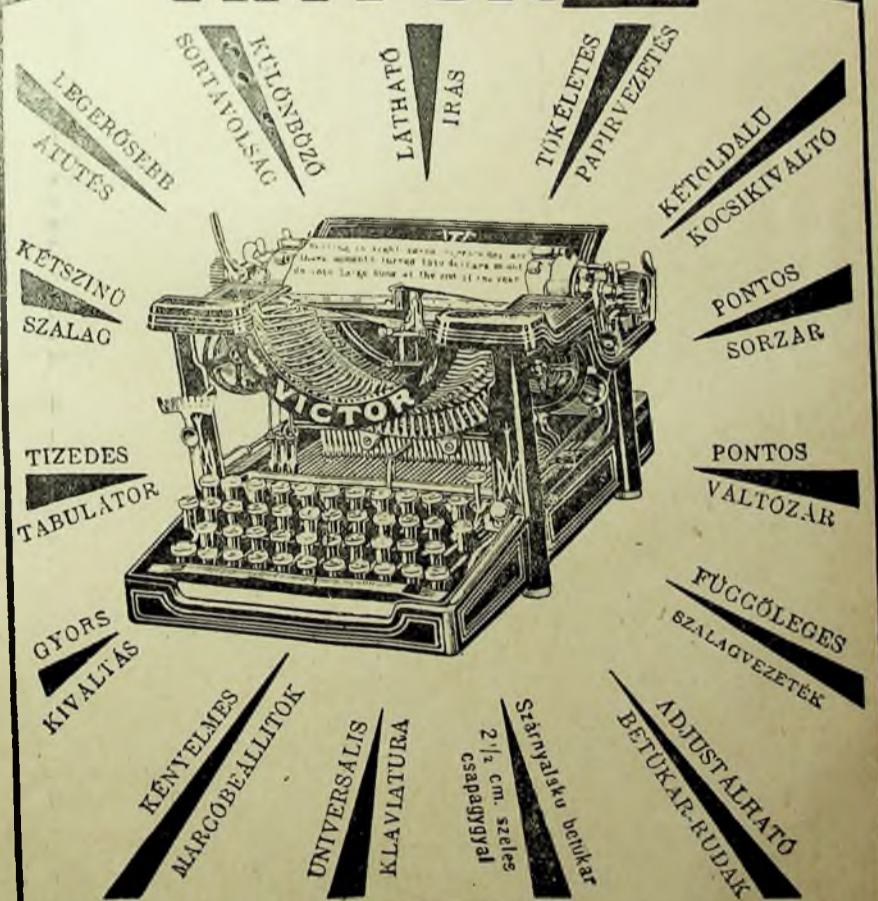
A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek, Budapest.

Az összes írógépek előnyeit összpontosítva találjuk a

VIKTOR ÍRÓGÉPEN

VIKTOR írógéptársaság
magyarországi vezérképviselete
Budapest. V., Báthory-utca 1. sz.